

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КУРСУ
"ЛЮДИНА І СУСПІЛЬСТВО"**

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю – залік

Викладач – старший викладач Житник Людмила Олександрівна

Телефон – 0635343254

E-mail: lzhytnyk1503@gmail.com

Години консультацій – щовівторка 13:00–14:20 (208 кабінет, з можливістю дистанційної роботи на платформі ZOOM).

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	3
Рік навчання	3
Семестр	6
Компонент освітньої програми	Вибірковий компонент (ВК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	90
Обсяг курсу	30 годин аудиторних (з них: 16 годин лекцій; 14 годин практичних занять), 60 години самостійної роботи.
Мета курсу	<p>Основною метою курсу "Методика викладання курсу "Людина і суспільство" є формування систематичних знань та педагогічних умінь щодо викладання освітньої галузі «Людина і суспільство».</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конкретизація цілей предмета за класами, темами, уроками; - Відбір змісту у відповідності з цілями і пізнавальними можливостями учнів; - Відбір і використання найбільш ефективних методів, прийомів і засобів навчання; - Моделювання оптимальних способів і форм організації навчального процесу з урахуванням змісту і пізнавальних можливостей учнів; - Розробка критеріїв оцінки результатів у навчанні; - Програмування і пред'явлення результатів навчання; - Встановлення міжпредметних і внутрішньокурсових зав'язків для реалізації цілей та попередження дублювання освітнього змісту; - Орієнтація на забезпечення самовизначення особистості та створення умов для її самореалізації. <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є педагогічний процес навчання, викладання і вивчення учнями курсу «Людина і суспільство».</p>

Електронний ресурс	Zoom. Discord.
Формування програмних компетентностей	<p>ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.</p> <p>СК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.</p> <p>СК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.</p> <p>СК6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.</p> <p>СК8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.</p> <p>СК11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.</p>

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		о	л	с	ла б.	нд .		с. р.	о	л	с	ла б.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
1. Предмет, завдання та структура курсу "Людина і суспільство"	7	2				5						
2. Науково-теоретичне наповнення змісту суспільствознавчої освіти.	7	2				5						
3. Міжпредметні	7	2				5						

та міжкурсові зв'язки курсу "Людина і суспільство"														
Разом за змістовим модулем 1	21	6				15								
Змістовий модуль 2.														
4.Форми організації навчальної діяльності учнів на уроках суспільствознавства	7		2			5								
5.Засоби формування ключових компетенцій на уроці суспільствознавства	7		2			5								
6.Формування суспільствознавчих понять в учнів	9	2	2			5								
7.Проблемне навчання у курсах суспільствознавчих дисциплін	9	2	2			5								
8.Робота з документами на уроках суспільствознавства	7		2			5								
Разом за змістовим модулем 2	37	4	8			25								
Змістовий модуль 3.														
9.Форми організації самостійної роботи учнів	7		2			5								
10.Сучасні освітні технології на уроках суспільствознавства	9	2	2			5								
11.Нетрадиційні форми проведення уроків	9	2	2			5								
12. Позакласна робота в школі з суспільствознавства	7	2				5								

Разом за змістовим модулем 3	32	6	6			20						
Разом	90	16	14			60						
Літературні джерела	<p>1. Арцишевська М. Р. Громадянська освіта у контексті шкільного суспільствознавства / М.Р. Арцишевська // Педагогічний пошук. – 2001.– №2(30).– С.12 – 14.</p> <p>2. Арцишевська М. Р. Цілі суспільствознавчої шкільної освіти / М.Р. Арцишевська // Соціальні студії. – 2000.– №1.– С.49 – 52. Бакка Т.В., Ладиченко Т.В., Желіба О.В. «Людина і світ. 11 клас: Методика викладання навчального курсу. Книга для вчителя». – К.: «Знання України», 2004. – 201 с.</p> <p>3. Арцишевська М.Р. Теоретико-методичні засади інтеграції знань про суспільство у змісті шкільної освіти [Текст] : дис... канд. пед. наук: 13.00.09 / Арцишевська Маргарита Романівна ; Волинський держ. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк, 2000. - 188 арк.</p> <p>4. Арцишевський Р. А. Курс "Людина і суспільство". Методика викладання [Текст] : метод. посіб. для вчителів загальноосвітніх навч. закл., викладачів та студ. вищ. навч. закл. / Р. А. Арцишевський. - К. ; Ірпінь : Перун, 2003. - 252 с.</p> <p>5. Бакка Т.В. Викладання суспільствознавства в сучасній школі як педагогічна проблема // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова: Зб. наук. пр. – Серія № 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи:– К.: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – Випуск 4. – С. 13-18.</p> <p>6. Бакка Т.В., Ладиченко Т.В. «Суспільствознавча освіта в школі» // Історія в школах України. – № 4. – 2003. – С.21–23. Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі / К. О. Баханов. – Запоріжжя, 2000.</p> <p>7. Берднікова С. Створення умов для реалізації системи громадянської освіти та громадянського виховання особистості / С. Берднікова // Історія та правознавство. – 2005.– №16 – 18.– С.21 – 23.</p> <p>8. Богданець-Білоskalенко Н. Істина як ціннісний орієнтир у формуванні особистості учня (на матеріалі читанок початку ХХ ст.) / Н. Богданець-Білоskalенко // Педагогічна освіта: теорія і практика: Психологія. Педагогіка: зб. наук. пр. Київського міського педагогічного університету ім. Б. Д. Грінченка . – К. , 2004. – №2. – С. 112 – 125.</p> <p>9. Боголюбов Л. Н. О формах учебных занятий по обществоведению / Л. Н. Боголюбов // Преподавание</p>											

истории в школе. – 1985. – №6. – С.42 – 48.

10. Боголюбов, Л. Н. Методика викладання суспільствознавства в школі: навч. посіб. для студентів вищих педагогічних навч. закладів / Л. Н. Боголюбов. - М.: ВЛАДОС, 2002. - 304 с.

11. Букин В.Р., Малышевский А.Ф. Школьникам о философии: Кн. для уч-ся старших клас сов / В. Р. Букин, А. Ф. Малышевский. – М.: Просвещение, 1992.– 159 с.

12. Воловик В.И. Введение в философию: Учебное пособие./ В.И. Воловик – Запорожье: Просвіта, 2002. – 176 с. Всеукраїнська акція суспільних проєктів « Громадянин» // Історія та правознавство. – 2005. – № 9. – С.20.

13. Громадянська освіта: основи демократії. 11(12) клас: навчальний посібник / Т. В. Бакка, Т. В. Ладиченко, Л. В. Марголіна та ін. (Дубровський В. Ф., Желіба О. В., Клепко С. Ф., Мелещенко Т. В.). – Харків: Основа, 2009. – 207 с.

14. Гудкова І. Суспільні науки в навчально-виховному процесі / І. Гудкова //Освіта: технікуми, коледжі. – 2004. – №1. – С. 48.

15. Желіба О. В. Людина і світ: навч.-метод. посіб. для підготовки уроків курсу «Людина і світ» / О. В. Желіба. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2014. – 199 с.

16. Ладиченко Т. В., Бакка Т. В., Желіба О. В. Суспільствознавство. Методичний посібник для вчителів. – К.: Аконт, 2005. – 160 с.

17. Методика викладання навчального курсу «Людина і світ»: 11 кл.: Книга для вчителя / Ладиченко Т. В., Бакка Т. В., Желіба О. В.; За заг. ред. Л. В. Губерського. – К.: Знання України, 2004. – 196 с.

18. Назарова, О.Ю. Теорія і методика викладання суспільствознавства: Навчально-методичний посібник для студентів очної форми навчання / О. Ю. Назарова. - Томськ: Вид-во ТГПУ, 2005. - 136 с.

19. Програма інтегрованого курсу « Основи філософії»: (Для 10-11 класів суспільно-гуманітарного профілю) Історія в школах України. - 2004. - №6. - С. 13-15.

20. Скиба В. Суспільствознавчі дисципліни: концепція викладання / В. Скиба/ / Рідна ш кола-1997-№ 9.-С.41-47.

21. Старєва А.М. Методика навчання суспільствознавства: навчально-методичний посібник /А.М. Старєва. - Миколаїв : Іліон, 2013. - 484 с.

22. Ткачов Є.Формування соціально-психологічних знань на уроках суспільствознавчого циклу / Є. Ткачов // Історія в школі. - 1998. - №2. - С.9 - 13.

23. Шляхтун П. П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін. Навчальний посібник / П.П. Шляхтун. - К.: Виданичий центр «Академія», 2011. - 224 с.

**Політика
дисципліни та
оцінювання**

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;

	<p>- виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.</p>

Оцінювання**Шкала оцінювання**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D		
60 – 67	E	задовільно	
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни